

DIDAKTICKÝ TEST

Jméno a příjmení

Počet úloh: 28

Maximální bodové hodnocení: 50 bodů

Povolené pomůcky: psací potřeby

Základní informace k zadání zkoušky

- **Časový limit** pro řešení didaktického testu **je uveden na záznamovém archu.**
- U každé úlohy je uveden maximální počet bodů.
- Za neuvedené řešení úlohy či za nesprávné řešení úlohy jako celku **se neudělují záporné body.**
- **Odpovědi píšete do záznamového archu.** Při zápisu použijte modře nebo černě píšící propisovací tužku, která píše **dostatečně silně a nepřerušovaně.** Poznámky si můžete dělat do testového sešitu, nebudou však předmětem hodnocení.
- **Nejednoznačný nebo nečitelný zápis odpovědi bude považován za chybné řešení.**

Pokyny k úlohám s nabídkou odpovědi

- U všech úloh/podúloh je **právě jedna odpověď správná.**
- Odpověď na úlohu/podúlohu zřetelně zakřížkujte v záznamovém archu podle obrázku.

A B C D
4

- Pokud budete chtít svou odpověď opravit, pečlivě zabarvete původně zakřížkovaný čtvereček a zakřížkujte nový čtvereček. Jakýkoliv jiný způsob záznamu odpovědi a jejich oprav bude považován za nesprávnou odpověď.

A B C D
4

Pokyny k úlohám bez nabídky odpovědi

- Odpovědi **píšete čitelně** do vyznačených bílých polí. Povoleno je psací i tiskací písmo a číslice. Při psaní **rozdílejte velká a malá písmena.**

12

- Pokud budete chtít tuto odpověď opravit, původní odpověď přeškrtněte a novou odpověď zapište do stejného pole.
- Za chybu se považuje nesprávná (tj. i nadbytečná) nebo chybějící dílčí odpověď. Maximální dosažitelné bodové hodnocení za úlohu se sníží o započítané chyby.

TESTOVÝ SEŠIT NEOTVÍREJTE, POČKEJTE NA POKYN!

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 1 – 4

Co víme o čertovi

To je mi záhada.

Nikdo nikdy neviděl čerta,
a přeci víme, jak vypadá.

Má kopyto na jedné noze
a umí létat na obloze.

Má rohy a oháňkou mává.

Kdepak, to není kráva.

Víme, že bydlí v **pekle**,
a víme, že žádné **peklo** není,
a víme, že hudruje vztekle,
asi takhle: blekle blekle.

A víme, že smrdí sírou,
proletí komínem i jinou dírou.

A víme, že je hrozně starý
a hloupý a zlý a provádí čáry
a je strašně chlupatý.

Každý ho umí popsat od hlavy po paty.

Kdo ví, čí je to vina.

Bude v tom nějaká čertovina.

Nikdo nikdy neviděl čerta,
a všichni víme, jak vypadá.

To je mi záhada.

(Michal Černík, České Vánoce Josefa Lady)

max. 2 body

1 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda odpovídá výchozímu textu (A), nebo ne (N).

	A	N
1.1 Text je ukázkou prózy.	☐	☐
1.2 Jde o ukázkou uměleckého textu.	☐	☐
1.3 Některé verše se rýmují.	☐	☐
1.4 Opakuje se pouze jeden verš.	☐	☐

1 bod

2. Která z následujících možností neodpovídá charakteristice čerta ve výchozím textu?

- A) Čert je vzteklý.
- B) Čert čaruje.
- C) Čert není chytrý.
- D) Čert je lysý.

1 bod

3 Které z následujících tvrzení o výchozím textu je pravdivé?

(Posuzované tvary slov jsou ve výchozím textu vyznačeny tučně.)

- A) Slovo *peklo* je v textu jednou užito v prvním pádě a zároveň je slovo *čert* v textu jednou užito ve druhém pádě.
- B) Slovo *peklo* je v textu jednou užito ve třetím pádě a zároveň je slovo *čert* v textu jednou užito ve čtvrtém pádě.
- C) Slovo *peklo* je v textu jednou užito v šestém pádě a zároveň je slovo *čert* v textu jednou užito ve čtvrtém pádě.
- D) Slovo *peklo* je v textu jednou užito ve druhém pádě a zároveň je slovo *čert* v textu jednou užito v šestém pádě.

4

max. 2. body

4.1 Napište spisovné podstatné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného tříslabičné, je příbuzné se slovem KOMÍN a skloňuje se podle vzoru PÁN.

4.2 Napište spisovné podstatné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného dvouslabičné, je příbuzné se slovem POPSAT a skloňuje se podle vzoru STAVENÍ.

(Slova komín a popsát pocházejí z výchozího textu, správná odpověď se ve výchozím textu nevyskytuje.)

1 bod

5 Ve kterém z následujících souvětí se nevyskytuje nespisovný tvar slova?

- A) Naše babička říkala, že Martin a Pavel jsou hezkí kluci.
- B) Maminka se ptala Petra, který psací pero zapomněl ve škole.
- C) Rodiče nás nabádali, abychom se chovali slušně.
- D) Nezapomínejte, že by jste si měli často mýt ruce.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 6

Bratr mi připom*í, že bych se nem*I koupat po setm*ní, protože se obával o moji bezpečnost.

1 bod

6 Na vynechaná místa (*) ve výchozím textu je třeba doplnit ě/ně tak, aby text byl pravopisně správně. Ve které z následujících možností jsou ě/ně uvedena v odpovídajícím pořadí?

- A) ně – ě – ně
- B) ně – ně – ě
- C) ně – ě – ě
- D) ě – ě - ně

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 7-12

V karanténě kvůli koronaviru setrvávají nyní lidé prakticky z celého světa. Zřejmě vůbec poprvé se tímto způsobem, tedy izolací, chránili už v roce 1377 obyvatelé chorvatského Dubrovníku. Ten byl **rozhodně** prvním evropským městem, kde se karanténa praktikovala. Obyvatelé se tímto způsobem chtěli chránit před leprou a různými onemocněními, která postihovala nervy, kůži nebo dýchací ústrojí. Všichni, kteří do města dorazili z rizikových oblastí, byli proto krátkou dobu drženi na nedalekých ostrůvcích v dřevěných chatrčích. S tímto opatřením přišla městská administrativa, která se, stejně jako nyní my, obávala ekonomických dopadů. Zároveň však chtěla aspoň nějakým způsobem udržet obchod. Chatrče byly
později
spáleny.

V 17. století se političtí představitelé města rozhodli karanténní zónu přesunout blíže k městu, a tak za branami vybudovali lazaret. Šlo tehdy o největší investici do oblasti veřejného zdraví. Bylo ustanoveno, že obchodníci nebo poutníci přicházející z míst zasažených leprou, morem či dalšími nemocemi musejí zůstat nejméně 30 dní v izolaci. Délka byla později prodloužena na 40 dní - čtyřicet se italsky řekne quaranta, odtud pochází **dnešní** pojmenování karanténa.

Už tehdy považovaly úřady izolaci za dobrý způsob ochrany obyvatelstva a za nástroj, který nemoci udrží na uzdě. Naneštěstí byl účinek někdy přesně opačný, protože se v lazaretu často koncentrovalo větší množství osob. V lazaretu se lidé drželi odděleně od zboží, potravin a zásob. Každý příchozí byl zaregistrován a jeho osobní věci **dočasně** zabaveny. Komplex budov disponoval celkem deseti halami, které byly **oddělené** nádvořími a obehnané zdí. Karanténní zóna měla i vlastní kanalizaci a vedoucího. V dnešní době je pozůstatek lazaretu oblíbenou turistickou atrakcí. Budovy jsou využívány jako umělecké prostory nebo i kluby.
(novinky.cz, upraveno)

max. 2 body

7 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda jednoznačně vyplývá z výchozího textu (A), nebo ne (N).

	A	N
7.1 V Chorvatsku se chránili před nemocemi karanténou již ve 14. století.	☐	☐
7.2 Příchozí z nakažených oblastí byli před příchodem do Dubrovníku umísťováni do chatrčí na blízkých ostrůvcích.	☐	☐
7.3 Slovo karanténa je odvozeno od třicetidenní izolace.	☐	☐
7.4 Lazaret se částečně zachoval dodnes a slouží mimo jiné i k zábavě.	☐	☐

1 bod

8 Ve které z následujících možností je významový vztah mezi prvním a druhým slovem nejpodobnější vztahu mezi slovy STROM-JEHLIČNAN?

(Všechna posuzovaná slova pocházejí z výchozího textu. Slova ve správném řešení musí být uvedena v pořadí odpovídajícím dvojici STROM – JEHLIČNAN.)

- A) nemoci – onemocnění
- B) lidé – obyvatelé
- C) lepra – mor
- D) obchodníci - poutníci

1 bod

9 Ve kterém z následujících úseků výchozího textu se nevyskytuje žádné přídavné jméno měkké?

- A) ten byl rozhodně prvním evropským městem
- B) šlo o největší investici do veřejného zdraví
- C) měla i vlastní kanalizaci a vedoucího
- D) představitelé města rozhodli karanténní zónu přesunout blíže k městu

1 bod

10 Které z následujících tvrzení o slovech tučně vyznačených ve výchozím textu je pravdivé?

- A) Slovo *izolované* má opačný význam, než má v textu slovo *oddělené*.
- B) Slovo *trvale* má opačný význam, než má v textu slovo *dočasně*.
- C) Slovo *současný* má opačný význam, než má v textu slovo *dnešní*.
- D) Slovo *určitě* má opačný význam, než má v textu slovo *rozhodně*.

11 Která z následujících vět je souvětím?

1 bod

- A) Zřejmě vůbec poprvé se tímto způsobem, tedy izolací, chránili už v roce 1377 obyvatelé chorvatského Dubrovníku.
- B) Karanténní zóna měla i vlastní kanalizaci a vedoucího.
- C) S tímto opatřením přišla městská administrativa, která se, stejně jako nyní my, obávala ekonomických dopadů.
- D) V lazaretu se lidé drželi odděleně od zboží, potravin a zásob.

12

max. 2 body

12.1 Napište smysluplnou větu o čtyřech slovech, v níž slovo **PŘÍCHOZÍ** bude jiným slovním druhem než ve výchozím textu.

12.2 Napište smysluplnou větu o čtyřech slovech, v níž slovo **JE** bude jiným slovním druhem než ve výchozím textu.

Slova *příchozí* a *je* jsou ve výchozím textu podtržena. Slova nesmí být použita jako vlastní jména. Tvar slova *příchozí* a *je* musí zůstat zachován. Vzniklé věty musí být gramaticky správné a musí obsahovat přísudek.

max. 2 body

13 Rozhodněte o každém z následujících souvětí, zda je napsáno pravopisně správně (A), nebo ne (N).

- 13.1 V obilí se modraly chrpy a nad námi kroužili jestřábi.
- 13.2 Koupili jsme synovi sirup, protože v sichravém počasí nastydl.
- 13.3 Čerti řinčeli řetězy a děti se bály.
- 13.4 Dni se prodlužovaly a noci zkracovali.

A	N
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

max. 3 body

14 Přiřaďte k jednotlivým souvětím (14.1 – 14.3) odpovídající tvrzení (A-E).

(Každou možnost z nabídky A-E můžete přiřadit pouze jednou. Dvě možnosti zbudou a nebudou použity.)

14.1 Zítra požádejte maminky, ať vám připraví na středu větší svačinu, protože _____
v jídelně se nevaří.

14.2 Vyčisti si zuby, uklid' pastu a kartáček na poličku, aby nebyl v koupelně _____
nepořádek.

14.3 Jestliže si neuklidíš pokoj, nemysli si, že se budeš dívat na televizi. _____

- A) V rozkazovacím způsobu jsou užitá všechna slovesa v souvětí.
- B) V rozkazovacím způsobu je užit pouze první sloveso v souvětí.
- C) V rozkazovacím způsobu je užit pouze druhé sloveso v souvětí.
- D) V rozkazovacím způsobu je užit první a druhé sloveso v souvětí, třetí sloveso v souvětí užit v rozkazovacím způsobu není.
- E) V rozkazovacím způsobu je užit první a třetí sloveso v souvětí, druhé sloveso v souvětí užit v rozkazovacím způsobu není.

VÝCHOZÍ TEXTY K ÚLOZE 15

TEXT 1

Již se nemohu dočkat, až budou Vánoce. Mám je velmi rád. Jednak proto, že nebude škola, jednak proto, že budeme všichni doma a že mi ježíšek přinese slíbené dárky. Přijedou k nám příbuzní, my pojedeme k babičce a dědovi do Domažlic.

Jak u nás probíhá Štědrý den? Ráno snídáme vánočku, která nám předchází večer při pečení provoněla celý byt. Vůně se linula pode dveřmi až do mého pokojíku a já se na ni těšil. Dopoledne strojíme s tatínkem stromeček a tradičně si pouštíme pohádku S čerty nejsou žerty. Obědváme kubu a rybí polévku. Odpoledne maminka připravuje bramborový salát a smaží kapra. Jdeme také zapálit svíčky na hřbitov a vzpomínáme na ty, kteří už tu s námi nejsou. Po celý den nás doprovázejí koledy a krásné vánoční písně. A pak přijde očekávaný večer, plný napětí a překvapení.

TEXT 2

Podstatná jména pomnožná mají pouze tvary množného čísla a označují jimi jak jednu věc, tak více věcí, např. *jedna kamna krásně hřála, dvoje kamna krásně hřála.*

max. 3 body

15 Vypište z textu 1 tři podstatná jména pomnožná.

Úlohu řešte na základě definice uvedené v TEXTU 2. Chybějící dílčí odpověď nebo zápis jakéhokoli slova, které nevyhovuje zadání úlohy, jsou považovány za chybu.

16 Uspořádejte jednotlivé části textu (A - F) za sebou tak, aby na sebe navazovaly.

A) Jednou ho ale hudba natolik zaujala, že se k oltáři obrátil zády a pohlédl vzhůru.

B) A příští neděli tam byl zas. I několik dalších neděl, až začal být pětiletý Albert strachem z pekla přímo posedlý.

C) Miloval kostelíček v Günstbachu, protože tam nádherně zněly varhany. A taky se rád díval, jak tatínek pastor slouží u oltáře mši svatou.

D) „Nezlobil,“ bránil se kluk. Ale nikdy si nebyl docela jistý. Co když zlobil, ani o tom neví? Nakonec se s tím vším svěřil tatínkovi.

E) Hrozně se vylekal, neboť na něho z kostelního kůru shlížela podivně sešklebená tvář. Určitě sám rarach!

F) Ještě navíc kostelník Jägle, jako by to věděl, vždycky mu před kostelem hrábl do vlasů a řekl: „No jo, Alberte, už ti rostou rohy. Že jsi zase zlobil?“

(H. Doskočilová, Když velcí byli kluci, upraveno)

První část _____

Druhá část _____

Třetí část _____

Čtvrtá část _____

Pátá část _____

Šestá část _____

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 17

Stoupali jsme pomalu kamennitou horskou cestou, lemovanou travnatými svahy. Hradby štíhlých jedlí stáli po obou stranách a bylo příjemně chladno. Nebe bez jediného mráčku, slunce jiskřilo v kapkách rosi a všechno bylo svěží a radostné. Šlo se nám lechce, naše chlebníky byly jen málo naplněné a cestou byly čím dál prázdnější. Nejdříve jsme šli všichni pohromadě, ale později se naše karavana roztáhla.

(Z. Jirotko, Saturnin)

max. 4 body

17 Najděte ve výchozím textu čtyři slova, která jsou zapsána s pravopisnou chybou, a napište je pravopisně správně.

Chybějící dílčí odpověď nebo zápis jakéhokoli slova, které nevyhovuje zadání úlohy, jsou považovány za chybu.

VÝCHOZÍ TEXTY K ÚLOHÁM 18 – 22

TEXT 1

Před dávnými a dávnými časy, kdy se ještě čas řídil hodinovým strojkem, se v jednom německém městečku **událo** něco **prazvláštního**. Vlastně to byla celá řada událostí, které do sebe zapadaly jako jednotlivé součástky hodinek, a ačkoli lidé spatřili tu nebo onu část, nikdo neviděl celek. Já vám ten příběh ale povím, jak nejlépe budu umět.

Všechno to začalo jednoho zimního večera, kdy se obyvatelé městečka jako obvykle **scházeli** v hospodě U Bílého koně. Z okolních hor vál sníh a zvony na kostelní věži se neklidně **komíhaly** ve větru. Na oknech se srážela pára, v kamnech plápolal oheň, na peci podřimoval velký kocour Pucifous a ve vzduchu se vznášela sytá vůně klobásek, kyselého zelí, tabáku a piva. Malá Gretl, dcera hospodského, pobíhala sem tam s naplněnými korbami a vrchovatými talíři.

Dveře se otevřely a dovnitř vtančily naducané vločky, ale sotva na ně dýchlo teplo sálu, roztály v kapičky vody. Hodinář Ringelmann a jeho učedník Karl, kteří právě vešli, si hlučně oklepávali boty a stříásli ze zimníků sněh.

„ Ale, pan Ringelmann!“ zahlaholil starosta. „ Tak pojďte, přáteli, napijeme se spolu! A jedno pivo taky pro mládence.“

Učedník Karl místo poděkování kývl hlavou a šel se posadit docela sám do kouta. Tvářil se nevrle a zasmušile.

(P. Pullman, Hodinový strojek, upraveno)

TEXT 2

Personifikace je přenos vlastností a jednání živých bytostí a osob na věci a abstraktní pojmy, na přírodní jevy, rostliny, živočichy (např. [stromy](#) šeptají; [jezera](#) si čtou v mracích;)

max. 2 body

18 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda jednoznačně vyplývá z textu 1(A), nebo ne(N).

A N

18.1 Vypravěč se snaží vyprávět spletitý příběh, jak jen nejlépe dovede.

18.2 Hodinář Ringelmann se svým učedníkem vešli do hospody, aniž by je kdokoli zpozoroval.

18.3 Obyvatelé městečka se večer pravidelně scházeli v hospodě U Bílého koně.

18.4 Hospodský svým hostům nabízel pouze pivo.

1 bod

19 Které z následujících slov obsahuje souhlásku měkkou, tvrdou i obojetnou?

(Pořadí souhlásek může být libovolné.)

A) ačkoli

B) které

C) zvony

D) bílého

1 bod

20 Ve kterém z následujících úseků TEXTU 1 se uplatňuje personifikace?

Úlohu řešte na základě definice uvedené v TEXTU 2.

A) na peci podřimoval velký kocour Pucifous

B) a ačkoli lidé spatřili tu nebo onu část

C) dcera hospodského pobíhala sem tam

D) ale sotva na ně dýchlo teplo sálu

1 bod

21 Ve které z následujících možností má každé slovo jinou předponu?

A) zapadaly, začalo

B) scházeli, srážela

C) podřimoval, pobíhala

D) obvykle, oklepával

max. 2body

22 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda je pravdivé (A), nebo ne (N).

(Posuzovaná slova jsou v TEXTU 1 vyznačena tučně.)

	A	N
22.1 Slovo událo je v textu užito ve významu odehrálo.	☐	☐
22.2 Slovo prazvláštního je v textu užito ve významu neobvyklého.	☐	☐
22.3 Slovo scházeli je v textu užito ve významu chyběli.	☐	☐
22.4 Slovo komíhaly je v textu užito ve významu houpaly.	☐	☐
-

max. 2 body

23 Vypište z následujících vět základní skladební dvojici.

- 23.1 Nový kovový stojan s rozpisem vysílání někdo zlomil.
- 23.2 Čištění spotřebiče vyžaduje speciální chemické přípravky.
-

1 bod

24 Která z následujících možností obsahuje slovo zapsané s pravopisnou chybou?

- A) obytná místnost, pohádková bytost, hbitě uskočit
- B) lískové ořechy, listovní tajemství, mlít kávu
- C) dětský výskot, vyviklaný zub, vodní výr
- D) veselá mysl, lesní mýtina, minulý týden

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 25 – 27

1) Budoucnost automobilů má být neodvratně elektrická. Pro koho ale dnes elektroauta vůbec jsou? Jaké mají výhody a nevýhody? A existují na trhu nějaká, která můžeme doporučit? Podívejte se do přehledu a našeho prvního dílu seriálu o elektromobilitě.

2) Projev elektromotoru je bodem, kdy do výběru auta do zásuvky vstupují emoce. Jen málokomu totiž nevyhoví: je tichý a má hladkou akceleraci / zrychlení / nepřerušovanou řazením, protože nemívá klasickou převodovku, ale jen jednoduchý redukční převod z elektromotoru na kola. Plný točivý moment je pak dostupný prakticky z nulových otáček, takže elektroauta patří k nejživějším účastníkům silničního provozu. Řada lidí určitě ocení, že po městě jezdí *****, protože se jim "nekouří" z výfuku.

1 bod

25 Které z následujících tvrzení jednoznačně vyplývá z výchozího textu?

- A) Elektroauta mají pouze výhody.
- B) Elektromotor osloví svými vlastnostmi téměř všechny.
- C) Elektromotor mívá klasickou převodovku.
- D) Nevýhodou elektromotoru je jeho hlučnost.

1 bod

26 Která z následujících možností nejspíše patří na vynechané místo*** výchozího textu?**
/ emise – látky znečišťující ovzduší /

- A) bezproblémově
- B) bezemisně
- C) bezporuchově
- D) bez nehod

max. 3 body

27 Vypište z druhé části výchozího textu 3 zájmena.

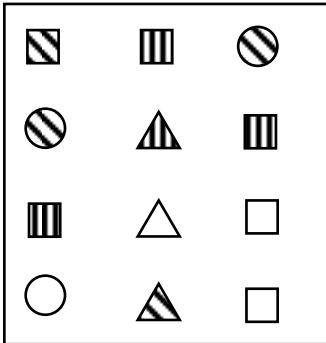
Chybějící dílčí odpověď nebo zápis jakéhokoli slova, které nevyhovuje zadání úlohy, jsou považovány za chybu.

28 Přřadte k jednotlivým obrázkům (28.1–28.4) odpovídající popis (A-F)

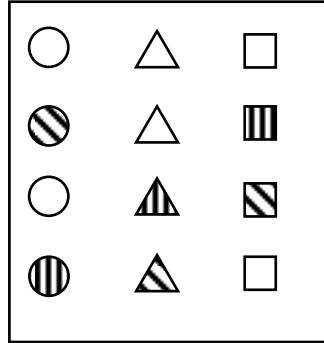
max. 4 body

(Každou možnost z nabídky A-F můžete přiřadit pouze jednou. Dvě možnosti zbudou a nebudou použity.)

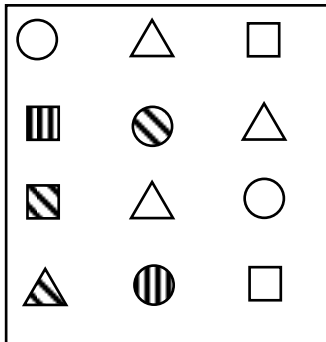
28.1

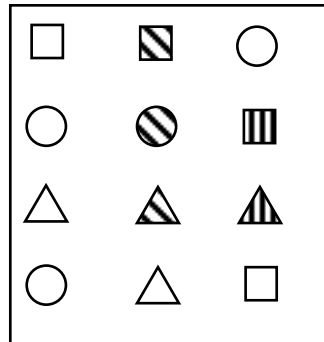
28.2

28.3

28.4

A) Alespoň v jedné řadě a v jednom sloupci jsou všechny prázdné obrazce. Počet prázdných obrazců je lichý a převažuje nad počtem vyšrafovaných obrazců. Nejméně je svisle vyšrafovaných obrazců.

B) Celkový počet nevyšrafovaných obrazců je sudý. Počet svisle vyšrafovaných obrazců se rovná počtu šikmo vyšrafovaných obrazců. Ve sloupcích i řadách jsou vždy stejné obrazce.

C) Celkový počet obrazců je sudý. Trojúhelníků i koulí je lichý počet. Počet všech vyšrafovaných obrazců je též lichý.

D) Alespoň v jedné řadě jsou prázdné obrazce. Trojúhelníků, kruhů a čtverců je vždy sudý počet. Počet nevyšrafovaných a vyšrafovaných obrazců je stejný.

E) Alespoň tři obrazce jsou stejné. Méně než polovina obrazců je nevyšrafovaná. Počet čtverců se rovná součtu počtu trojúhelníků a koulí.

F) V každém sloupci je zastoupen trojúhelník, čtverec a kruh. Alespoň polovina ze všech obrazců je prázdná. Svisle vyšrafované obrazce nepřevažují nad šikmo vyšrafovanými obrazci.

 Prázdný obrazec

 Svisle vyšrafovaný obrazec

 Šikmo vyšrafovaný obrazec